

Posted on 14.01.2014 by ravabet

Tag: تحقيق و توسعه

به گزارش مجله خبری غذا و دارو به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد، صنعت دارو و داروسازی دومین صنعت سودآور و پس از صنعت نفت، گاز و پتروشیمی است. پیش‌بینی رشد بازار جهانی دارو IT آینده‌محور جهان بدون در نظر گرفتن حوزه براساس پرتال تحقیقات استاتیستا نشان می‌دهد درآمد داروسازی در سراسر جهان در سال ۲۰۱۹ بیش از ۱/۲۵ تریلیون دلار برآورد شده است و پیش‌بینی می‌شود این رقم تا سال ۲۰۲۴ به ۱/۵۹ تریلیون دلار افزایش یابد. ایالات متحده آمریکا به‌عنوان فعال پیشرو دارویی در سطح جهان مطرح است که در سال ۲۰۱۹ بیش از ۴۹۰ میلیارد دلار از این حوزه درآمد داشته است و اروپا با حدود ۱۹۵ میلیارد دلار، بعد از آن رتبه دوم در بیشترین سود را شامل می‌شود.

بیشترین بازار جهانی دارو را آمریکا و اروپا به همراه کشورهای ژاپن، کانادا و استرالیا تشکیل می‌دهند و کشورهایی با درآمد متوسط مانند برزیل، هند، روسیه، کلمبیا و مصر پس از آن قرار دارند. تا سال ۲۰۳۰ بازارهای دارویی مستقر در آمریکا (با فروشی در حدود ۶۲۸ میلیارد دلار) و اروپا، همچنان در حوزه اقتصاد دارویی پیشرو خواهند بود. همچنین آمریکا سالانه حجم زیادی از مواد شیمیایی یا بیولوژیکی جدید تولید می‌کند. بین سال‌های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۸، شرکت‌های آمریکایی در مجموع ۱۲۵ ماده شیمیایی یا بیولوژیکی جدید معرفی کردند و در همان دوره، کشورهای اروپایی نیز تقریباً ۷۰ ماده موثره جدید تولید کردند. پیش‌بینی رشد بازار جهانی دارو نشان می‌دهد تا سال ۲۰۳۰ بازار دارویی در سراسر جهان، شاهد رشد ۱۶۰ درصدی خواهد بود که در این میان بیشترین پیش‌بینی رشد برای هند با ۲۳۲ درصد است. سه شرکت بزرگ دارویی در جهان جانسون و جانسون، فایزر و روشه هستند. در کشور ما نیز این صنعت از پتانسیل‌های بسیار زیادی برخوردار است.

رشد و توسعه صنعت دارو در کشور در گرو آزادسازی تدریجی قیمت‌ها در کنار حمایت نسبی و غیر مداخله‌گرانه از صنایع دارویی داخلی و همچنین افزایش توان رقابت‌پذیری شرکت‌های داخلی است. اجرای چنین فرآیندی باعث کاهش قاچاق دارو به کشور و مانع از قاچاق داروهای یارانه‌ای به خارج از کشور شده و از خروج منابع محدود جلوگیری می‌کند. در مقایسه با سایر صنایع صنعت دارو، صنعتی پیشرو است، زیرا هم صنعتی با قدمت بالاست و هم محصولات «های تک» در ایران تولید می‌شوند. از آنجا که ایران عضو سازمان تجارت جهانی نیست، بنابراین بسیاری از محدودیت‌هایی که برای شرکت‌های عضو وجود دارد در مورد ایران رعایت نمی‌شود؛ اینکه گاهی شنیده می‌شود ایران در تولید دارویی خاص دومین تولیدکننده برتر دنیا است به دلیل آن است که این دارو با محدودیت‌هایی در سازمان تجارت جهانی و معاهده‌های جهانی روبه‌رو است و چون ایران عضو این سازمان و معاهده‌ها نیست آن را تولید می‌کند.

بنابراین همین عامل برای کشورمان مزیت رقابتی ایجاد می‌کند و می‌تواند مزیت‌های رقابتی برای صادرات هم ایجاد کند. در حال حاضر ۶۴ پروژه ملی ایرانی در زمینه تکمیل زنجیره ارزش تعریف شده است که طبق پیش‌بینی‌ها می‌تواند تا پنج سال آینده حدود هزار و ۱۰۰ میلیون دلار ارزش‌افزوده به اقتصاد کشور تزریق و برای یک‌هزار و ۵۰۰ نفر اشتغال‌زایی ایجاد کند. صنعت دارویک از معدود صنایعی است که در شرایط تحریم توانسته سکوی پرتابی داشته باشد و جزو هفت کشور جهان در این حوزه باشد و از این منظر قدرتی نوظهور در دنیا به حساب می‌آید و در کشور ما به همت متخصصان و شرکت‌های دانش‌بنیان رشد قابل‌توجهی داشته باشد. در این حوزه ۵۰۰ شرکت دارای مجوز وجود دارد که ۳۴۴ شرکت دانش‌بنیان هستند. حدود ۴۰ شرکت از شرکت‌های فعال در بورس اوراق بهادار را شرکت‌های داروسازی و شرکت‌های سرمایه‌گذار در صنعت دارو تشکیل می‌دهد که از این تعداد حدود ۳۴ شرکت داروساز هستند و ۶ شرکت در حوزه سرمایه‌گذاری تخصصی در صنعت دارو فعالیت می‌کنند.

حدود ۶۶ درصد از صنعت داروی کشور در اختیار سه هلدینگ؛ سازمان تامین اجتماعی (شستا)، ستاد اجرایی فرمان امام و گروه توسعه ملی (وبانک) است.

تولید دارو در داخل ۹ درصد است و فقط ۴ درصد از این داروها وارد می‌شوند. از نظر ارزش بازار، ۵۵ درصد از ارزش بازار به تولیدکنندگان داخلی و ۴۵ درصد از آن به ارزش بازار واردات تعلق دارد. نرخ بالای مصرف دارو در کشورمان، ایران را به دومین سرانه مصرف‌کننده در آسیا و بیستمین در جهان تبدیل می‌کند، سرانه مصرف دارو در کشور حدود ۶۳ دلار است.

داروهای تجویز شده پزشکان در سطح بین‌المللی ۲ واحد است، در حالی که در ایران ۳/۵ واحد برآورد همچنین تعداد متوسط می‌شود. ماده موثره این صنعت ۴۰ درصد در داخل تولید شده و ۶۰ درصد وارد می‌شود. توسعه صنعت دارویی یکی از شاخص‌های توسعه یافتگی کشورها به شمار می‌رود. بنابراین امروز هر کشوری در جهان به دنبال توسعه بازارهای دارویی خود است و ایران نیز به‌ویژه در سال‌های گذشته توسعه بازار دارویی خود را هدف‌گذاری کرده است. در ایران بیش از ۱۵۰ شرکت داروسازی در زمینه تولید داروهای آماده مصرف و حدود ۷۵ شرکت نیز در حوزه تولید مواد موثره و بسته‌بندی دارو فعالیت می‌کنند. نیروهای شاغل در این صنایع به‌طور مستقیم حدود ۲۵ هزار نفر و به‌طور غیرمستقیم در شرکت‌های توزیعی، داروخانه‌ها و شرکت‌های پشتیبان بیش از ۱۰۰ هزار نفر هستند.

سهم ایران از بازار دارویی جهان در سال ۱۳۹۸ مبلغی معادل یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار برای واردات دارو، ۳۳ میلیون دلار برای شیر خشک و ۲۷ میلیون دلار برای ملزومات دارویی بوده است که مجموع آنها مبلغی در حدود ۲ میلیارد و ۴۴۱ میلیون دلار در سال ۲۰۱۹ حدود ۷/ GDP می‌شود. همچنین در ایران نسبت کل مخارج بخش سلامت به تولید ناخالص داخلی کشور ۸ درصد بوده و ۱۴ درصد این مخارج به دارو اختصاص داشته است که برابر با متوسط جهانی است.

فرآورده‌های بیولوژیک دارویی در جهان و کشور

فرآورده‌های بیولوژیک اغلب برای دارورسانی هدفمند طراحی می‌شوند. به عنوان مثال؛ داروهای بیولوژیکی در درمان سرطان نسبت به بیشتر داروهای قدیمی که برای شیمی درمانی استفاده می‌شوند عوارض کمتر و اثرات درمانی بیشتری دارند. همچنین این فرآورده‌ها کاربردهای بسیاری در زمینه تشخیص، درمان و پژوهش دارند و ازجمله مهم‌ترین کاربرد درمانی آنها می‌توان به این موارد اشاره کرد: درمان انواع بیماری سرطان، درمان بیماری‌های خودایمنی مانند: ام‌اس، درمان اختلالات هورمونی، درمان ناباروری و فرآورده‌های خونی. امروزه در جهان فرآورده‌های بیولوژیک دارویی به خاطر جایگاه استراتژیک و ارزش افزوده فراوان آن، مورد توجه بسیاری از دولت‌ها و سرمایه‌گذاران قرار گرفته است. در سال ۲۰۱۳ ارزش بازار جهانی فرآورده‌های بیولوژیک بیش از ۶۰۲۰۰ میلیارد دلار گزارش شد و در سال ۲۰۱۹ ارزش آن به میزان ۷۰۳۸۷ میلیارد دلار رسید؛ همچنین پیش‌بینی شده است در سال ۲۰۲۶ این مقدار به ۶۲۵ میلیارد دلار نیز افزایش پیدا کند. در ایران نیز میزان ارزش افزوده تولید داروهای زیستی پس از حوزه خدمات فناوری اطلاعات، بالاترین میزان ارزش افزوده را دارد. از ۱۳۵ قلم دارو و ماده موثره که برای کاهش ارزبری در اولویت تولید قرار دارند، ۲۷ مورد داروهای بیولوژیک است. همچنین ارزش تولیدات این صنعت در کشور ۱/۲ میلیارد دلار برآورد شده است. کشور ما در تنوع محصولات بیوتکنولوژیک دارای جایگاه اول منطقه و همچنین دوم جهان است.

چالش‌های صنعت

بررسی‌ها نشان می‌دهد تنها داروهای وارداتی ساخته شده به صورت محصول نهایی ازجمله محصولاتی هستند که متناسب با رشد چند برابری نرخ ارز در نتیجه آزادسازی، با رشد قیمت روبه‌رو می‌شوند، اما این نوع داروها بین ۲۰ تا ۳۰ درصد از سهم بازار را به خود اختصاص می‌دهند، و ۷۰ تا ۸۰ درصد دیگر بازار بین ۳۰ تا ۱۰۰ درصد رشد قیمت را تجربه می‌کند و تغییر مسیر تخصیص ارز از ترجیحی به نیمایی بودجه در مجموع می‌تواند به رشد ۱۰۰ درصدی قیمت دارو منتهی شود که کنترل بخش مهمی از این فشار بر عهده بیمه‌ها خواهد بود. در این بین وقتی قیمت دارو در کشور تا این حد پایین است، قاچاق معکوس نیز تقویت می‌شود. حوزه‌های مختلف داروسازی بدون سرمایه‌گذاری و حمایت عملی دولت از بخش تحقیقات و شرکت‌های دانش‌بنیان امکان‌پذیر است. شاید ادعایی گزاف نباشد اگر بگوییم صنعت دارو نسبت به سایر صنایع در کشور کوچک‌تر مانده است و دلیل آن بی‌گمان تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی به این صنعت است. یکی از موضوعات مورد تاکید فعالان صنعت آزادسازی قیمت ارز از نرخ ارز ترجیحی به ارز نیمایی است.

تامین مالی در صنعت

واردات صنعت دارو

تحقيق و توسعه صنعت دارو

کرونا و صنعت دارو

Page: 4

